

Scrisoare deschisă

D-lui TRAIAN BĂSESCU – PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

24 Ianuarie 2006

Stimate Domnule Președinte,

În spiritul idealurilor de Dreptate și Adevăr pentru împlinirea cărora poporul român v-a ales Președinte, vă solicităm să acționați pentru condamnarea oficială a comunismului ca regim politic nelegitim și criminal. Dacă acest lucru nu a fost posibil la data simbolică de 22 Decembrie 2005 când am comemorat 16 ani de la masacrul din timpul Revoluției anticomuniste, propunem condamnarea oficială a comunismului la data simbolică de 11 Martie 2006 când aniversăm 16 ani de la *Proclamația de la Timișoara* care a consacrat idealurile anticomuniste de dreptate și adevăr ale Revoluției.

Subliniem faptul că fostele țări comuniste care astăzi fac parte din Uniunea Europeană, au condamnat de mult caracterul nelegitim și criminal al comunismului în țările lor, chiar dacă au suportat un regim politic mult mai puțin dur decât cel din România, și chiar dacă în fostele țări “surori” (chiar și în Uniunea Sovietică) comunismul a căzut fără nici o victimă (!) în timp ce în România populația pașnică și neînarmată a fost masacrată: peste 1000 de morți și peste 3000 de răniți. Genocidul comunist din România a atins dimensiuni uriașe. În mod firesc, România ar fi trebuit să fie prima țară care să condamne oficial criminalitatea comunismului. Și totuși acest lucru nu s-a întâmplat. Tocmai din această cauză nu a fost posibilă până în prezent adevărata reformă morală a României, condiție obligatorie a bunăstării generale.

Considerăm întemeiată decizia dvs. de a condamna comunismul în baza unui Raport elaborat de o comisie validată științific care să constate caracterul nelegitim și criminal al regimului comunist, comisie constituită sub egida Președinției României la fel cum s-a procedat și în cazul condamnării Holocaustului, întrucât în ambele cazuri de genocid un număr deosebit de mare de oameni au fost exterminați. Comunismul trebuie condamnat în deplină cunoștință de cauză, având în vedere dimensiunile uriașe ale criminalității acestuia.

În urmă cu trei luni v-am trimis o scrisoare deschisă în care v-am solicitat să condamnați comunismul în ziua Revoluției anticomuniste. În acest sens, am anexat un Raport care sintetizează caracterul nelegitim și criminal al regimului comunist în România (1945-1989). Suntem convinși că nu ați citit cele 10 pagini ale Raportului, pentru că dacă le-ați fi citit ați fi acționat imediat pentru condamnarea oficială a comunismului. Eu personal, documentându-mă, am aflat destule lucruri necunoscute care realmente m-au îngrozit. Nu-ți vine să crezi că au fost posibile orori atât de multe și atât de mari, astăzi incredibile. Multe dintre ele ne-au fost ascunse. Altele le-am trăit, dar le-am cunoscut doar parțial. Majoritatea românilor nu știu decât foarte puțin despre acestea. Cei tineri nu știu nimic sau aproape nimic. Astfel, este extrem de binevenită ideea dvs. de a fi elaborat unui raport care să constate adevărul despre crimele comunismului.

Stimate Domnule Președinte, raportul propus de noi (anexăm acum o versiune mai elaborată a acestuia) este documentat științific, reprezentând în cea mai mare parte un grupaj rezumativ de fragmente preluate din materialul documentar al *Memorialului victimelor comunismului și al rezistenței* de la Sighet, inițiat de Ana Blandiana și Romulus Rusan, material elaborat timp de 11 ani de o meritorie echipă de istorici coordonați și supervizați de Consiliul științific al Centrului Internațional de Studii asupra Comunismului din cadrul Fundației Academia Civică. În 1995 Memorialul de la Sighet a fost luat sub egida Consiliului Europei. În 1997 Parlamentul României l-a declarat *ansamblu de interes național*. În 1998 Consiliul Europei îl considera printre primele trei locuri de păstrare a memoriei continentului, alături de Memorialul de la Auschwitz și Memorialul Păcii din Normandia. La seminarul internațional de la Weimar din 2004, Memorialul de la Sighet a fost recunoscut ca cel mai obiectiv și cel mai elaborat din punct de vedere științific dintre toate memorialele fostelor țări comuniste.

Având în vedere excepționala recunoaștere națională și internațională a materialului documentar al Memorialului de la Sighet, propunem ca membri Consiliului științific al Centrului Internațional de Studii asupra Comunismului să facă parte din viitoarea comisie care va elabora Raportul oficial de condamnare a regimului comunist din România, respectiv șapte personalități recunoscute în studiul istoriei comunismului mondial și românesc: Thomas Blanton (National Security Archives, George Washington University, Washington D.C.), Vladimir Bukovski (Cambridge), Stéphane Courtois (Centre National de Recherches Scientifiques, Paris), Dennis Deletant (London University), Helmut Müller-Enbergs (Oficiul Federal pentru Studiarea Arhivelor STASI, Berlin), Acad.Șerban Papacostea (București), Acad.Alexandru Zub (Institutul "A.D.Xenopol" Iași). Alături de aceștia, propunem ca în viitoarea comisie să fie numiți specialiști recomandați de cele mai importante organizații civice nonguvernamentale din România. Considerăm că ar fi total greșită propunerea pe criterii politice a unor membri în viitoarea comisie.

Având în vedere importanța internațională a condamnării caracterului nelegitim și criminal al regimului comunist din România, propunem ca Stéphane Courtois - cel mai apreciat specialist în istoria comunismului mondial, să fie președintele viitoarei comisii.

Stimate Domnule Președinte, condamnarea oficială a comunismului este îndreptățită de un document de sinteză, de dimensiuni reduse precum Raportul anexat propus viitoarei comisii care va elabora documentul oficial. Odată constituită, comisia va putea verifica corectitudinea concepției de principiu a Raportului propus de noi, precum și a datelor cuprinse în acesta. În situația în care comisia va considera că raportul este corect conceput și redactat, dar există unele neajunsuri, acestea vor putea fi îndreptate până la data de 11 Martie 2006. Considerăm însă că viitoarea comisie, sprijinită de nou înființatul Institut pentru Investigarea Crimelor Comunismului, va trebui să elaboreze ulterior un studiu detaliat care să fie publicat înainte de integrarea țării noastre în Uniunea Europeană.

Stimate Domnule Președinte, adevărata reformă morală și bunăstarea societății românești sunt posibile numai după condamnarea criminalității comunismului. După 60 de ani de nedreptate și neadevăr poporul român are dreptul la Dreptate și Adevăr.

Cu deosebită considerație,

Sorin Ilieșiu, vicepreședintele Alianței Civice, membru al Consiliului director al Fundației Academia Civică, inițiatorul *Apelului pentru România* din 2005 - semnat de cele mai prestigioase organizații civice non-guvernamentale din România.

**Propunere pentru viitorul Raport oficial
pentru condamnarea comunismului ca regim politic nelegitim și criminal,
raport solicitat de Președintele României Traian Băsescu.**

Raportul este necesar întrucât la fel s-a procedat și în cazul condamnării holocaustului,
un număr deosebit de mare de oameni fiind exterminați în ambele cazuri de genocid.

- text propus și sintetizat de Sorin Ilieșiu -

Referiri la contextul istoric în care a fost impus comunismul

În 1945 la Yalta, cu trei luni înainte de sfârșitul celui de-al doilea război mondial, marile puteri Uniunea Sovietică, Statele Unite și Marea Britanie - reprezentate de Stalin, Roosevelt și Churchill - au stabilit un acord referitor la stabilirea viitoarelor *sphere de influență*. După 60 de ani de la acordul de la Yalta, în luna mai 2005, președintele Statelor Unite a afirmat la Riga ceea ce sute de milioane de oameni au așteptat timp de 60 de ani: George W. Bush a recunoscut că acordul de la Yalta a fost "una dintre cele mai mari greșeli ale istoriei" prin faptul că "de dragul stabilității", marile puteri "au sacrificat libertatea națiunilor mici" din Europa centrală și de est - cărora le-a fost impus comunismul. În același context, actualul președinte al Statelor Unite a mai afirmat: "Acordul de la Yalta a continuat tradiția nedreaptă a celui de la München și a Pactului Ribbentrop-Molotov".

În spiritul celor afirmate de președintele american referitor la Pactul dintre Hitler și Stalin, Președinția României a publicat o lună mai târziu (în iunie 2005) următorul Comunicat de presă – un remarcabil exemplu de demnitate națională: "La împlinirea a 65 de ani de la ultimatumul sovietic adresat autorităților române, Președintele României, Traian Băsescu, condamnă ferm Pactul Ribbentrop-Molotov care a condus la anexarea Basarabiei și a nordului Bucovinei de către URSS. Președintele Traian Băsescu consideră că România nu poate ignora suferințele îndurate de frații noștri de peste Prut ca urmare a unor fapte istorice grave. Președintele României se înclină, cu respect, în fața oamenilor care au trebuit să învețe să trăiască zilnic cu suferință, de la cea a separării de familie, la cea a dezrădăcinării de limbă și de neam".

Prezentăm în completare următorul text preluat din situl oficial al Președinției României (secțiunea referitoare la istoria României) :

"Pactul Ribbentrop-Molotov (din 1939, dintre Hitler și Stalin) stipula interesele sovietice în statele baltice, estul Poloniei, precum și în Basarabia. (...) Prin ultimatumul din iunie 1940 Guvernul sovietic a forțat România să cedeze nu numai Basarabia, dar și nordul Bucovinei și teritoriul Herței (ultimele două nu au aparținut niciodată Rusiei). (...) Dorind să recapete teritoriile pierdute, guvernul condus de mareșalul Ion Antonescu a participat, alături de Germania, în războiul dus împotriva Uniunii Sovietice (1941-1944). (...) Pe 23 august 1944, mareșalul Antonescu a fost arestat din ordinul regelui Mihai I. Noul guvern, format din militari și tehnocrați, a declarat război Germaniei (24 august 1944) și, astfel, România și-a adus întregul ei potențial economic și militar în Alianța Națiunilor Unite, până la sfârșitul celui de-al doilea război mondial în Europa. În ciuda eforturilor umane și economice, pe care România le făcuse pentru cauza Națiunilor Unite timp de nouă luni, Tratatul de Pace de la Paris (10 februarie 1947), nega României statutul de co-beligerant și o obliga să plătească o imensă despăgubire de război; dar, Tratatul recunoștea retrocedarea teritoriilor din nord-estul Transilvaniei la România, în timp ce Basarabia și nordul Bucovinei rămăneau anexate la URSS. Trupele sovietice staționau pe teritoriul României și țara a fost abandonată de puterile occidentale, astfel că următorul stadiu a adus o evoluție similară celorlalți sateliți ai imperiului sovietic. Întregul guvern a fost preluat prin forță de comuniști, partidele politice au fost interzise, iar membrii lor au fost persecutați și arestați; regele Mihai I a fost forțat să abdice și în aceeași zi a fost proclamată Republica Populară (30 decembrie 1947). S-a instaurat dictatura unui singur partid, bazată pe o supraveghere omnipotentă și omniprezentă și pe forța de represiune." (istoric Ion Calafeteanu)

Citat din mărturia lui Corneliu Coposu, simbolul anticomunismului din România postcomunistă, liderul politic al creștin-democrației:

"Poporul român a fost singurul dintre popoarele ocupate de sovietici, din sud-estul Europei, care n-a capitulat după ocupația sovietică și care a protestat retrăgându-se în munți, formând echipe de rezistență. Poporul român n-a dezarmat după ce toate statele din jurul nostru

s-au resemnat în a accepta comunismul care le-a fost impus de armata de ocupație sovietică, și enumăr: Bulgaria, Iugoslavia, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, Germania de răsărit. Doar partidul nostru (P.N.Ț.) a dat 272.000 de oameni arestați dintre care trei sferturi au murit în închisoare. Asta a fost adevărata rezistență românească. Victimele acestei rezistențe au fost pe de o parte intelectualitatea română, ofițerimea română, tot ceea ce a avut ca suprastructură neamul românesc, în frunte cu toți șefii de partide, toți foștii miniștri, foștii șefi de școală, foștii oameni de înaltă gândire filozofică, oameni care s-au realizat în toate domeniile. N-a scăpat nici unul de această persecuție comunistă. Au fost sacrificați sute de mii de oameni care au murit în cele 50 de locuri de detenție, în cele câteva zeci de lagăre, în lagărele de muncă, la canalul Dunăre - Marea Neagră, în toate instituțiile represive care au vânat tot ceea ce reprezenta o luciditate, o gândire, o dorință de independență în poporul român. Regimul comunist a concentrat, cu evident scop de exterminare, pe cei socotiți că reprezintă vârfurile rezistenței anticomuniste. Pușcăria nici nu avea rostul să conserve deținuții, ci dimpotrivă, să suplinească ezitățile puterii politice de a-i lichida prin glonț. De aceea au fost atât de puțini supraviețuitori. Sigur că scopul a fost realizat în proporție de 90%. În orice caz, am verificat pe viu proverbul românesc *să nu-i dea Dumnezeu omului atât cât poate să suporte*. Omul suportă extraordinar de mult, peste limita pe care și-ar îngădui-o să și-o imagineze.” (Notă: fragmente extrase din interviul acordat Luciei Hossu-Longin).

**Regimul comunist din România (1945-1989) a fost nelegitim și criminal,
având în vedere următoarele:**

**Repere istorice din perioada 1917-1944, semnificative pentru nelegitimitatea
regimului comunist în România:**

- **decembrie 1917:** la Iași, bolșevicii încercă să răstoarne guvernul român și să-i izgonească pe viitorii făuritori ai României Mari: regele Ferdinand Întregitorul și legendara regina Maria.
- **martie 1918:** la Chișinău, Parlamentul Basarabiei (provincie românească ce se declarase independentă de puterea bolșevică) votează Unirea Basarabiei cu România.
- **noiembrie 1918:** la Cernăuți, Consiliul Național din Bucovina (fostă provincie a defunctului imperiu austro-ungar), a votat Unirea Bucovinei cu România.
- **august 1919:** armata română ocupă Budapesta pentru a elibera Ungaria de regimul sovietic instaurat în februarie 1919 de Bela Kuhn (la inițiativa și cu sprijinul lui Lenin). Bela Kuhn acționase pentru a sovietiza Transilvania.
- **1921:** la inițiativa Uniunii Sovietice, este înființat Partidul Comunist din România (P.C.d.R.), care va fi dirijat exclusiv de Moscova. Comparativ cu celelalte partide comuniste din Europa interbelică, P.C.d.R. va avea cei mai puțini membri.
- **1924:** conform indicațiilor Moscovei, P.C.d.R. urma să declanșeze o revoluție bolșevică care avea ca scop final desființarea Regatului României și înglobarea teritoriului românesc în Uniunea Sovietică. P.C.d.R. este interzis datorită activității lui antinaționale și antistatale.
- **1939:** este semnat Pactul Ribentrop-Molotov dintre Germania lui Hitler și Uniunea Sovietică a lui Stalin; pactul menționează (printre altele) “interesul” sovietic față de Basarabia.
- **iunie 1940:** prin ultimatumul Guvernului sovietic care a amenințat cu invazia armată imediată, România este forțată să cedeze nu numai Basarabia, dar și nordul Bucovinei și ținutul Herței cu toate că ultimele două nu au aparținut niciodată Rusiei. Populația românească va fi supusă la acțiuni de represiune, teroare și masacre, elita antisovietică fiind exterminată.
- **iunie 1941:** guvernul condus de mareșalul Ion Antonescu declară război Uniunii Sovietice și eliberează teritoriile pierdute cu un an în urmă. Ulterior, armata română va lupta alături de armata germană împotriva Uniunii Sovietice (1941-1944).

- **august 1944:** din ordinul Regelui Mihai, mareșalul Antonescu este arestat. România declară război Germaniei alăturându-se coaliției antinaziste, aducându-și întregul ei potențial militar și economic până la sfârșitul războiului.
- **octombrie 1944:** La Moscova, Stalin și Churchill convin asupra viitoarelor sfere de influență (referitor la România, Stalin a impus o preponderență de 90%). În acest timp armata română eliberează Transilvania de Nord (cedată în 1940 Ungariei horthyste prin Dictatul de la Viena). Menționăm că pe măsură ce armata română și-a eliberat propria țară de ocupația nazistă, sovieticii au ocupat România declarându-se "eliberatori" și instalându-și propriul guvern la București sub forma așa-zise Comisiei de Control al Armistițiului.

1). Trădarea intereselor României de către guvernul dominat de comuniști, impus de Stalin în martie 1945. Anexarea nedreaptă și prin forță a României la imperiul sovietic, începând din 1945.

- În februarie 1945 a avut loc Conferința de la Yalta la care au participat Uniunea Sovietică, Statele Unite și Marea Britanie reprezentate la vârf de Stalin, Roosevelt și Churchill. Printre acordurile neoficiale convenite a fost reconfirmată "influența" de 90% a Uniunii Sovietice în România, procent impus de Stalin lui Churchill cu patru luni în urmă, la Moscova. În timp ce la Yalta se pecetluia sacrificarea României ignorându-i-se în același timp meritele deosebite, armata română își continua campania antinazistă eliberând Ungaria, Cehoslovacia și o parte a Austriei. Subliniem că datorită României, al doilea război mondial a fost scurtat cu minimum 6 luni, armata română jertfind pe frontul antinazist viața a peste 100.000 de militari, România plasându-se în această privință pe locul 4 între națiunile lumii, după Uniunea Sovietică, Statele Unite și Marea Britanie. Menționăm în mod suplimentar că Stalin a impus armatei române o strategie militară de exterminare parțială (la limita maximă posibilă).
- La 6 martie 1945, imediat după acordul de la Yalta și conform prevederilor acestuia, Stalin impune în România un guvern-marionetă dominat de comuniști (condus de Petru Groza, un politician burghez prosovietic), guvern care își va îndeplini sarcina de a începe sovietizarea țării, respectiv de a demara lichidarea democrației pentru a face posibilă instaurarea comunismului, trădând astfel interesele României. În consecință, a început teroarea: au început să se facă arestări, epurări și deportări, internări în lagăre de detinuți politici și de asemenea, s-a instituit cenzura. Una dintre sarcinile oficiale ale guvernului-marionetă era tocmai de a organiza "alegeri libere și corecte".

2). Instaurarea nelegitimă și prin forță a puterii comuniste prin fraudarea uriașă a alegerilor din 1946.

În condițiile de teroare instaurată de comuniști, alegerile din noiembrie 1946 au fost câștigate cu o majoritate covârșitoare de opoziția anticomunistă care a obținut între 70% și 95% din voturi, conform unor mărturii orale și unor documente. Însă comuniștii au inversat pur și simplu rezultatul oficial: 70% în favoarea blocului politic dominat de comuniști. Fraudarea uriașă a alegerilor a constituit o crimă împotriva poporului român, prin furtul voinței națiunii. După alegeri, ritmul sovietizării s-a intensificat.

3). Trădarea de către puterea comunistă din România a intereselor fundamentale ale României prin acceptarea condițiilor nedrepte ale Tratatului de pace de la Paris din 1947.

- În cadrul tratatelor Conferinței de pace de la Paris din 1946-1947 și prin semnarea Tratatului de pace (10 februarie 1947), puterea comunistă din România, respectiv guvernul-marionetă instalat de Stalin, se face vinovat că a acceptat ca României să nu i se recunoască statutul de țară co-beligerantă conform meritelor excepționale ale României în lupta antinazistă, ci dimpotrivă, puterea comunistă a acceptat ca România să fie tratată ca o țară învinsă de Uniunea Sovietică. Puterea comunistă din România a ignorat faptul că datorită alăturării României la coaliția antinazistă începând din august 1944, al doilea război mondial a fost scurtat cu minimum 6 luni, armata română jertfind pe frontul antinazist viața

a peste o sută de mii de militari, România plasându-se în această privință pe locul 4 între națiunile lumii după Uniunea Sovietică, Statele Unite și Marea Britanie.

- În cadrul tratatelor Conferinței de pace, puterea comunistă din România a ignorat nelegitimătatea înțelegerii dintre Stalin și Hitler prin pactul Ribbentrop-Molotov, precum și nelegitimătatea ocupării de către Uniunea Sovietică, în 1940, a teritoriilor românești Basarabia, Bucovina de nord și ținutul Herței. Nu a fost invocat faptul că ultimele două nu au aparținut niciodată Rusiei, și de asemenea nu a fost invocat faptul că în 1918 Basarabia a decis unirea cu România, prin proprie voință. Nu a fost invocată legitimitatea intrării în război a României (în 1941) pentru a-și elibera propriile teritorii. Acceptând condițiile Tratatului de pace, puterea comunistă din România se face vinovată că a acceptat să fie cedate Uniunii Sovietice teritoriile românești Basarabia, Bucovina de nord și ținutul Herței având o suprafață de 44.000 km², locuite în acel moment de 3.200.000 de oameni, majoritatea etnici români. Ulterior, aceștia au fost supuși deznaționalizării forțate, persecuțiilor etnice, deportării (inclusiv în lagăre de muncă în Siberia), asasinatelor în masă, precum și a altor forme de exterminare. Teritoriile românești cedate de puterea comunistă au fost masiv colonizate cu populații alogene.
- De asemenea, puterea comunistă a acceptat să plătească Uniunii Sovietice despăgubiri în valoare de 300.000.000 dolari și a acceptat ca România să fie în continuare ocupată de trupe ale armatei sovietice pentru încă 90 de zile. Ulterior armata sovietică de ocupație a rămas în România până în 1958, întreținerea acesteia costând 2 miliarde de dolari.

4). Distrugerea forțată a regimului democratic multipartidic prin lichidarea opoziției politice democratice și înlocuirea democrației cu dictatura partidului unic (1947).

Prin distrugerea forțată a celor trei partide românești tradiționale (național-țărănesc, național-liberal și social-democrat), comuniștii au făcut trecerea de la un regim democratic multipartidic la dictatura partidului unic, partidul-stat, respectiv Partidul Muncitoresc Român (P.M.R.), redenumit ulterior Partidul Comunist Român.

5). Suprimarea forțată a monarhiei (1947).

După actul de la 23 august 1944, când s-a alăturat coaliției antihitleriste dând peste o sută de mii de morți pe frontul antinazist, România a fost transformată de sovietici din stat aliat în stat satelit. România era singura dintre țările ce urmau a fi sovietizate care avea un rege iubit de popor - considerat astfel ultimul obstacol împotriva impunerii comunismului. După ce fusese recunoscut ca unul din artizanii sfârșitului războiului, decorat de ruși și americani, comuniștii l-au silit pe Regele Mihai să abdice pentru a instaura republica de tip sovietic.

“Acțiunea militară antihitleristă începută la 23 August 1944 a fost unul dintre evenimentele esențiale ale celui de-al doilea război mondial pe fronturile din Europa. Această acțiune a fost îndeplinită exemplar de armata română la inițiativa și la ordinul comandantului ei suprem, Regele Mihai I. După august 1944, Regele Mihai a fost punctul de reazem și de speranță a covârșitoarei majorități a națiunii care respingea dominația comunistă. La 30 decembrie 1947, Mihai I a fost silit să abdice sub amenințarea forței și a unor represalii sângeroase împotriva a sute de tineri arestați” – fragment din comentariul istoric al lui Dinu C. Giurescu pentru filmul documentar *Monarhia salvează România!* (r: Sorin Ilieșiu).

6). Sovietizarea totală, prin forță, a României (1948).

Dacă în anii anteriori comuniștii obținuseră majoritatea sau unanimitatea puterii, folosind de fiecare dată teroarea și viclenia, în 1948 și-au impus propriul sistem economic și social, potrivit rețetelor experimentate în deceniile anterioare de Lenin și Stalin.

În anul 1948, practic toate instituțiile statului au fost refăcute după șablonul existent în URSS: justiția, securitatea, învățământul, academia, cultele. A fost adoptată constituția republicii populare – după model sovietic. A fost constituit P.M.R., "partidului unic al clasei muncitoare", organul suprem de conducere a statului. Au fost schimbați conducătorii principalelor culte religioase (cu scopul aservirii totale a Bisericii ortodoxe) și a fost interzisă Biserica greco-

catolică. A fost decretată naționalizarea principalelor mijloace de producție (au fost naționalizate toate mijloacele de producție, de la fabricile siderurgice, la atelierile de cremă de ghete). În mediul rural a fost copiat de la sovietici sistemul cotelor obligatorii de cereale, ca și împărțirea țăranilor în "săraci", "mijlocași" și "chiaburi". S-au făcut mii de arestări în rândul tineretului anticomunist, dar și al membrilor de frunte al partidului comunist (lotul Pătrășcanu, neagreat de Stalin și de Dej). A fost lichidată presa liberă. Academia Română a fost practic înlocuită în bloc cu favoriți ai puterii, vechii membri au fost excluși în totalitate, o mică parte fiind reprimiți; mare parte a celor excluși au fost arestați, unii murind în detenție. *Învățarea limbii ruse în școli a devenit obligatorie, de asemenea, învățarea istoriei partidului bolșevic și a geografiei Uniunii Sovietice. Predarea religiei a fost interzisă.* Au fost introduse defilările comuniste obligatorii (uneori chiar de Sărbătoarea Sf. Paște), iar în școli, în locul icoanelor au fost introduse portretele conducătorilor comuniști.

7). Exterminarea programată a cetățenilor prin acțiunile Securității, precum și alte forme de reprimare (1948-1989).

- În anii '50, Securitatea a căutat, la cererea partidului, să lichideze pe toți virtualii adversari ai regimului. Astfel a fost inventată "reținerea administrativă", fără mandat, anchetă și proces. Sub pretextul "reeducării prin muncă", sute de mii de oameni au fost ridicați și trimiși pe diverse șantiere de lucru, unde erau supuși unui regim de exterminare în masă prin foame, istovire și umilință. Arestările se făceau pe motive politice: complot, propagandă împotriva regimului, uneltire contra ordinii sociale etc.
- După 1965 Securitatea pretindea că apelează, profilactic, la conștiința cetățenilor. Prin aceasta se înțelegea creșterea numărului de "informatori" ("turnători"), care își luau în scris obligația să semnaleze "pericolele care amenințau patria".
- În anii '80 Securitatea a conceput un program sistematic de îndoctrinare și manipulare în masă, prin zvonuri, intrigi, înscenări, delațiuni, provocări, crearea de conflicte între diferitele pături ale populației, înăsprirea cenzurii sau reprimarea celui mai mic gest de independență al intelectualilor. Urmele acestei siluirii a conștiinței naționale persistă și azi în mentalitățile publice.

8). Exterminarea programată a deținuților politici (1945–1989).

- *Numărul deținuților politici* este estimat ca fiind între 500.000 (limita minimă) și 2.000.000 (limita maximă). Menționăm că *în timpul regimului Ceaușescu numărul deținuților politici a fost doar de ordinul sutelor sau miilor, aceștia fiind camuflați intenționat în infractori de drept comun sau internați în spitale psihiatrice unde erau tratați cu șocuri electrice și cu narcotice.*
- În România au existat peste 230 de *locuri de detenție politică*, cifră în care se includ spațiile de anchetă, de triaj, de încarcerare propriu-zisă (penitenciarele), ca și lagărele de muncă forțată și de deportare. Dacă adăugăm sediile de Securitate în care deținuții erau aduși după arestare și supuși interogatoriilor, cifra crește cu peste 100. Azilele psihiatrice cu caracter politic unde celor arestați li se aplicau tratamente de "reeducare" erau cel puțin 15. Numărul locurilor de execuție, al locurilor unde s-au desfășurat lupte între partizani și Securitate și al gropilor comune descoperite în ultimii ani trece de 90.
- *Regimul penitenciar* al deținuților politici a fost un regim programat de *exterminare lentă*, în primul rând prin înfometare, prin frig, prin diferite forme de tortură, prin lipsa aproape totală a asistenței sanitare, a igienei ș.a.m.d.. Înainte de a ajunge în penitenciare, în cadrul anchetelor de la Securitate, deținuții politici erau de regulă torturați prin metode de o cruzime extremă. Nu puțini au decedat în timpul anchetei. În penitenciare, torturile continuau și sub alte forme. Deținuții considerați recalcitranți erau izolați în obscuritate totală, înlănțuiți de un inel din centrul celulei. Uneori erau ținuți cu picioarele pe un grătar aflat într-o pânză de apă. Deținutul era încarcerat dezbrăcat și desculț. Rația de hrană era

redușă la jumătate. În întuneric, în frig, înfometat, uneori și legat, era obligat să stea în picioare toată ziua și toată noaptea.

Cităm din mărturiile lui Corneliu Coposu (fragmente extrase din interviul acordat Luciei Hossu-Longin): "Am trecut prin 17 pușcării. Am intrat în închisoare având 112 kg și am ieșit cântărind 51 kg. Frigul era permanent. Temperatura aproape nemodificată și vara și iarna, din cauza grosimii zidurilor. Mâncarea era și ea de exterminare, cu aproximație 400-500 de calorii pe zi: o turtă făcută dintr-un amestec de făină de mălai cu făină de semințe de mătură. Am fost bătut cu saci de nisip, cu cearceaf ud în baie, am fost pus să fac *manej*..., bine, nu mai vorbesc de suspendările pe o rudă de fier pentru a fi bătut la tălpi. La ieșirea din închisoare (...) uitasem să vorbesc. Bineînțeles că fiecare deținut, fiind singur, era exclusă orice conversație și legăturile cu ceilalți ocupanți ai celulelor s-au făcut multă vreme prin Morse bătut în zid, până când sistemul a fost descoperit și sancționat foarte sever. După aceea, comunicările se făceau prin *tuse Morse*, care era extrem de obositoare, epuizantă, mai ales în halul de slabiciune în care ne găseam toți deținuții acolo. Încrederea în supraviețuirea din holocaustul comunist a fost temelia rezistenței."

În lagărele de muncă forțată deținuții erau exterminați din cauza eforturilor supraomenești, a regimului alimentar (între 500-1000 calorii pe zi față de cele 2000-2500 calorii ale unui regim alimentar normal), a lipsei de medicamente și condițiilor neomenești de cazare. La toate acestea, se adăuga de obicei tortura din timpul muncii sau de după muncă din cauza neîndeplinirii *normei*.

După expirarea pedepsei, numeroși deținuți erau deportați în condiții de mizerie extremă; după 2-3 ani, adeseori urma o nouă condamnare care de fapt însemna reluarea torturilor până la exterminarea foarte probabilă.

Prezentăm câteva exemple de torturi cu scop de exterminare (exemple preluate din studiile lui Cicerone Ionițoiu): bătăi cu ranga de fier, cazma, lopata, cravașa, unii murind în urma traumatismelor, alții rămânând schilozi pe toată viața; interzicerea tratamentului medical deținuților bolnavi și scoaterea lor la muncă, în mod forțat, contrar prescripțiilor medicale, fapt ce a dus la moartea unora; introducerea deținuților în carcere descoperite iarna, dezbrăcați, sau chiar în pielea goală; alergarea deținuților și călcarea lor în copitele cailor; scoaterea deținuților la lucru dezbrăcați, în timp de iarnă și pedepsirea unora de a sta până la prânz în apa înghețată; îngroparea unor deținuți de vii în pământ; unii deținuți s-au sinucis pentru a scăpa de torturi, iar alții au înnebunit, datorită presiunilor psihice și fizice la care erau supuși.

- *Fenomenul Pitești (1949-1954)*

În anii 1949-1951, distrugerea elitelor societății era pe cale de a se împlini: intelectualii, diplomații, preoții, militarii, magistrații, polițiștii, oamenii politici ai vechiului "regim burghezo-moșieresc" erau în închisori, țăranii cei mai gospodari erau deportați în coloniile de muncă forțată. Tuturor împreună și fiecăruia în parte li se aplica eticheta de "dușman al poporului". Mai rămăseseră tinerii, o forță socială imprevizibilă și care trebuia să fie anihilată. Pentru ei a fost inventat *experimentul de la Pitești* (denumit de Securitate "*reeducare*"). Metodele cele mai barbare de tortură psihică au fost aplicate asupra tinerilor deținuți "recalcitranți", cu scopul de a-i face să se umilească reciproc, să se maltrateze fizic și să se mutilizeze psihic denigrându-și trecutul. Această operație diabolică de depersonalizare și de asasinat moral s-a desfășurat cu începere din decembrie 1949 în penitenciarul Pitești, continuând apoi, cu o putere mai scăzută, în penitenciarele Gherla și Târgu Ocna. Experimentul de la Pitești este considerat un unicat în panoplia mijloacelor de distrugere în masă a personalității umane.

- *Munca forțată*

Munca forțată - adică folosirea deținuților politici ca mână de lucru pe diverse șantiere sau în mine - a fost larg utilizată în perioada comunistă și avea ca scop exterminarea în masă.

Cel mai cunoscut dintre șantiere a fost Canalul Dunărea-Marea Neagră, început în 1950, întrerupt în 1953. Mâna de lucru era asigurată de "elementele reacționare", majoritatea "reținute administrativ", fără proces. Canalul era denumit, "un mormânt al burgheziei

românești". După cele mai prudente estimări, în lagărele lui au fost concentrați, numai în 1950, peste 40.000 de deținuți. Alți 20.000 erau așa numiții "lucrători voluntari".

- *Femei în închisoare*

În afara închisorilor mixte au existat unele rezerve exclusiv femeilor: Mislea, Mărgineni, Miercurea Ciuc, Dumbrăveni sau Arad. Nașterea, maternitatea capătă cu totul alte dimensiuni în închisoare. Uneori, mamele închise erau despărțite în mod tragic de copiii lor.

9). Exterminarea grupurilor de partizani care reprezentau rezistența anticomunistă în munți (1945-1962).

Rezistența împotriva comunismului a început să se manifeste imediat după preluarea conducerii de către comuniști. Erau arestați, anchetați, judecați și condamnați nu numai cei ce se opuneau direct instaurării comunismului (de cele mai multe ori aceștia se opuneau epurărilor din armată, colectivizării sau introducerii în școli a comunismului), ci și rudele lor, frații, părinții, surorile care îi ajutau. În fața acestui val masiv de agresiuni, o bună parte din cei vizați s-au refugiat în munții României. Majoritatea acestora s-au organizat spontan în formațiuni sau grupuri de partizani care împânzeau munții. Astfel, în anii 1945-1959 găsim partizani atât în Carpații Orientali cât și în cei Meridionali, în Făgăraș, Retezat, Semenic, în Carpații Apuseni și în Obcinele Bucovinei, precum și în pădurile Babadagului, în Munții Gutâiului și Țibleșului. Armamentul partizanilor era reprezentat de diferite arme recuperate după războiul mondial. Formațiunile constituite (în medie, 10-40 de persoane) nu reprezentau o amenințare majoră pentru puterea comunistă. Erau compuse din tineri, bătrâni, femei (dintre care unele chiar gravide sau cu copii mici), țărani, foști ofițeri din armată, avocați, medici, studenți, muncitori. Erau de toate vârstele, din toate categoriile sociale și orientările politice, sprijiniți de săteni, care le aduceau alimente și îmbrăcăminte și adesea le asigurau adăpost. Propaganda comunistă le-a pus tuturor eticheta de "bandiți". Terorizarea de către anchetatori a familiilor celor din munți, a rudelor acestora, eliminarea din școli a copiilor, folosirea unor metode sălbatice, i-a determinat pe mulți dintre ei să se predea pentru a-i scuti de torturi pe cei dragi. Au fost condamnați la ani grei de temniță și confiscarea averilor, pentru "crima de uneltire contra ordinii sociale". Majoritatea au fost omorâți. Ultimii partizani au fost capturați abia în 1962. Rezistența anticomunistă a partizanilor a durat 14-17 ani și a fost un fenomen spontan, fără să fi existat, se pare, o coordonare la nivel național între diversele formațiuni.

10). Represiunea împotriva Bisericii. Arestarea sau exterminarea celor care se opuneau comunismului. (1948-1989)

Comunismul a urmărit dezrădăcinarea credinței și impunerea ateismului.

- În cazul *Bisericii Ortodoxe Române* înalții ierarhi au fost înlocuiți în 1948, unii dintre ei murind în condiții suspecte, alții fiind arestați și primind "domiciliu obligatoriu" în mănăstiri. De-a lungul anilor au fost arestați în jur de 2000 preoți de mir. În plus au fost arestați un mare număr de călugări și maici. În 1959, Securitatea și Departamentul pentru Culte au redus cu două treimi numărul mănăstirilor și al călugărilor, pe motiv că așezămintele monahicești ascundeau partizani din munți și elementele reacționare. Unele mănăstiri au fost evacuate prin forța armată. În 1959-1960 au fost arestați sute de preoți pe motiv că răspândesc misticismul, predică împotriva materialismului dialectic sau se opun orânduirii socialiste.
- *Biserica Greco-catolică* (Unită cu Roma), cea de a doua biserică națională, cu 1,5 milioane de aderenți români, a fost interzisă în 1948. Un număr redus de preoți au semnat declarația de trecere la ortodoxie. Pentru că au refuzat, episcopii și preoții au fost arestați spre exterminare. De exemplu, episcopul greco-catolic Iuliu Hossu - cel care a citit proclamația de la Alba Iulia în cadrul Marii Adunări de la 1 Decembrie 1918 pentru Unirea Transilvaniei cu Țara-mamă, a murit în captivitate.
- *Biserica Romano-Catolică* a fost considerată o "oficină imperialista", "cuib de spioni și trădători" etc. pentru că avea "legături cu străinătatea". O serie de procese politice s-au

soldat cu condamnarea sau expulzarea. Ca și în cazul celorlalte biserici, școlile catolice au fost desființate, preoții "reacționari" au fost înlăturați și arestați.

- *Culte protestante și neoprotestante* au fost, de asemenea, urmărite și persecutate, pe motiv că ar fi fost "dirijate din exterior".

11). Arestarea, uciderea, detenția politică sau deportarea țăranilor care opuneau rezistență față de colectivizare (1949-1962).

În spiritul "luptei de clasă", țăranii au fost împărțiți în trei categorii: "săraci", "mijlocași" și "chiaburi". Luptând împotriva "chiaburilor" și a "mijlocașilor" care "șovăiau", săracii trebuiau să "fie lămurii" de avantajele intrării în gospodăriile agricole. Rezistența țăranilor a fost însemnată: în primii ani de după Plenara P.M.R. din martie 1949 (care a hotărât trecerea fățișă la colectivizarea de tip sovietic) activiștii trimiși pe teren erau refuzați și goniți, iar în multe comune au avut loc răscoale și lupte cu trupele de miliție, care s-au soldat cu morți, răniți, condamnări și deportări. După datele P.M.R.-ului, între 1949-1952 au avut loc peste 80.000 de arestări de țărani, dintre care 30.000 finalizate cu sentințe de închisoare. În răscoalele din 1959-1962 și-au pierdut viața sau libertatea alți țărani. Răscoala din Vadu Roșca (regiunea Galați), în care și-au găsit moartea nouă oameni, a fost reprimată de Nicolae Ceaușescu personal. În alte sate s-a tras cu tunul pentru intimidarea și "lămurirea" țăranilor. În 1962, 96% din suprafața arabilă a țării și 3.201.000 familii au fost cuprinse în structurile colectiviste, conform rezultatelor anunțate de Gheorghiu-Dej.

12). Deportările cu scop de exterminare. Represiunile etnice. Gonirea și "vânzarea" evreilor și germanilor.

- În ianuarie 1945 peste 75.000 de etnici germani, cetățeni români, au fost deportați în Uniunea Sovietică pentru a "reconstrui" economia devastată de război. 20% au murit. Supraviețuitorii au putut să revină în România abia în 1949-1950.
- În noaptea de 18 iunie 1951 a fost pusă în mișcare cea mai amplă acțiune de deportare din istoria contemporană a României, după cea întreprinsă în ianuarie 1945 împotriva etnicilor germani din România. În jur de 45.000 de persoane au fost ridicate din căminele lor și deportate în Bărăgan. Au fost duși români, germani, sârbi, bulgari, refugiați din Basarabia și Nordul Bucovinei, aromâni. Oamenii au fost încărcăți în vagoane de marfă, puse sub pază militară, iar după zece-paisprezece zile de mers au fost aruncați în câmp și lăsați să-și construiască prin forțe proprii case din chirpici sau pământ bătut, acoperite cu paie sau stuf. În aceste așezări - optsprezece la număr - majoritatea deportaților au fost reținuți cinci ani, până în 1956, însă alții au rămas aici pentru totdeauna.
- După revoluția maghiară din 1956 comunitatea maghiară din Transilvania a fost supusă persecuțiilor, fiind operate numeroase arestări.
- Prin procesele intentate *sioniștilor* în anii '50 au fost efectuate persecuțiile împotriva comunității evreiești din România.
- Majoritatea cetățenilor români de etnie germană și evreiască au părăsit România în anii '70 și '80 printr-o umiltoare formă de "vânzare", respectiv prin plățirea unei taxe oficiale substanțiale în valută forte (USD) în schimbul aprobării *cererii de plecare definitivă* din România comunistă. Această crimă istorică din punct de vedere cultural și spiritual a fost îndreptată împotriva celor care, trăind sute de ani pe teritoriul României, și-au adus o contribuție extrem de importantă la cultura și civilizația poporului român.

13). Represiunea împotriva culturii. Arestarea intelectualilor protestatari. (1945-1989)

Odată cu instaurarea comunismului, partidul comunist a impus o orientare pro-sovietică, proletcultistă în toate domeniile. Bibliotecile și librăriile au fost epurate de titlurile necorespunzătoare din punct de vedere politic (peste 8.000). Nimic nu putea fi publicat, jucat sau interpretat fără aprobare. S-au luat măsuri pentru lichidarea a tot ceea ce însemna legătura cu tradițiile europene și cu propriile tradiții. Istoria României a fost falsificată. S-a trecut la înlocuirea caracterului național al culturii cu "realismul socialist". Numeroși oameni de cultură

au fost aruncați în închisori, altora li s-a interzis să mai publice. A fost un adevărat genocid cultural, ale cărui urmări dăinuie până azi în mentalitățile publice.

14). Reprimarea mișcărilor studențești din 1956. Arestarea studenților protestatari.

Pentru lagărul comunist, anul 1956 a însemnat revoluția din Ungaria, lichidată prin intervenția brutală a trupelor sovietice. Ecouri ale acestei mișcări anticomuniste s-au simțit însă în toate țările est-europene. În România cei care au reacționat imediat au fost studenții. În câteva centre universitare au avut loc proteste soldate cu numeroase arestări și exmatriculări. Cea mai organizată mișcare studențească a fost la Timișoara, unde au fost 300 de arestări. Dar și la București și Cluj s-au constituit grupuri organizate, care au încercat o solidarizare sau o simultaneizare cu mișcarea anticomunistă din Ungaria. Reacția autorităților a fost imediată - arestarea studenților, suspendarea cursurilor, epurarea unor profesori, înființarea unor asociații studențești care să supravegheze activitățile studenților.

15). Reprimarea mișcărilor muncitorești din Valea Jiului (1977) și Brașov (1987). Arestarea și deportarea muncitorilor protestatari.

În 1977 a fost reprimată greva a mii de mineri din Valea Jiului care s-au revoltat împotriva condițiilor de viață, o parte dintre protestatari fiind arestați și trimiși la închisoare, mare parte fiind obligați să-și schimbe locul de muncă în alte regiuni ale țării printr-o formă camuflată de deportare. În 1987 a fost reprimată revolta a peste zece mii de protestatari din Brașov, în special muncitori, împotriva condițiilor de viață; sute de participanți au fost arestați și anchetați dur, o parte dintre protestatari au fost obligați să-și schimbe locul de muncă în alte zone printr-o formă mascată de deportare. Mișcărilor muncitorești din Valea Jiului și de la Brașov au reprezentat o dovadă că partidul comunist era contestat chiar de clasa muncitoare, în numele căreia pretindea că guvernează. După ce în anii '50-'60 a fost zdrobită rezistența elitelor intelectuale și țărănești, în anii '70-'80 au fost reprimare chiar protestele muncitorimii.

16). Reprimarea oponentilor și disidenților în anii '70' și '80. Arestarea și asasinarea celor mai periculoși oponenti.

În 1979 a luat naștere Sindicatul Liber al Oamenilor Muncii din România (S.L.O.M.R.), organizație paralelă celor oficiale; întemeietorii sindicatului și cei înscriși ca membri au fost arestați și internați în aziluri psihiatrice cu regim de reeducare. Începând cu Mișcarea Goma și S.L.O.M.R., cu acțiunile curajoase ale Doinei Cornea, ale lui Vasile Paraschiv și ale altor opoziționiști din diferite orașe și medii, continuând cu "propaganda împotriva orânduirii socialiste" întreprinsă de zeci de tineri, între care Radu Filipescu, încheind cu omorârea inginerului Gheorghe Ursu, cu condamnarea la moarte a diplomatului Mircea Răceanu și cu editarea ziarului clandestin "România" de către un grup de ziaristi curajoși, toate acestea reprezintă cazuri de excepție dintr-o țară care fusese redusă la tăcere și supunere.

17). Distrugerea patrimoniului istoric și cultural prin demolările din anii '80. Constrângerea unei părți a populației României de a-și părăsi locuințele.

Demolările făcute - în București în anii 1980 de regimul lui Ceaușescu - au fost cele mai grave operații de distrugere a patrimoniului istoric și cultural. Piesa de bază a acestui proiect era un palat prezidențial în jurul căruia să fie concentrate ministerele și alte instituții publice. În acest scop, precum și în alte scopuri, au fost distruse 29 de biserici și mănăstiri, unele vechi de peste 300 de ani, alături de nenumărate case familiale, blocuri și clădiri publice. Alte biserici au fost mutate sau ascunse complet privirii de noile clădiri. Cea mai notorie și mai puțin justificabilă demolare a fost însă a ansamblului Mănăstirii Văcărești (secolul XVIII) situată în periferiile Capitalei. De asemenea, în majoritatea centrelor istorice ale orașelor au fost făcute demolări pentru a fi construite "centre civice". Au mai fost făcute demolări în sate și comune, în vederea "sistemizării".

18). Consecințele criminale ale “politicii demografice” (1966-1989).

În scopul oficial al creșterii populației, începând din 1966 și până la Revoluția din 1989 au fost interzise avorturile (în urma decretului dat de Ceaușescu în 1966). Femeile aflate la vârsta fertilității erau supuse unui examen ginecologic obligatoriu pentru a fi luate în evidență în situația în care erau gravide și pentru a se constata dacă folosesc mijloace contraceptive (cele mai uzuale fiind “steriletele”). Femeile însărcinate care nu doreau să păstreze sarcina apelau la forme rudimentare și extrem de riscante de avort clandestin. Se estimează că datorită unor asemenea tentative de avort, au decedat peste 10.000 de femei.

Mulți copii nedorii de părinți s-au născut cu probleme grave de sănătate. Condițiile sanitare din maternități erau adeseori improprii. În această perioadă a crescut mortalitatea infantilă; pentru a fi diminuate cifrele oficiale, înregistrarea nașterii putea fi făcută doar cu două săptămâni întârziere. Adeseori, copiii nedorii erau abandonati în spitale imediat după naștere, ajungând ulterior în Leagăne de copii și apoi în Case de copii; datorită problemelor de sănătate și a condițiilor precare o parte dintre acești copii (probabil câteva mii) au murit la vârste fragede.

Menționăm de asemenea că în 1987 au fost semnalate de medici primele cazuri de SIDA la copii, acestea nefiind recunoscute oficial și prin urmare nefiind tratate corespunzător.

19). Obligarea intenționată și nejustificată a imensei majorități a populației României, în special în anii '80, de a trăi în condiții de mizerie extremă.

Câteva exemple datorită cărora starea generală de sănătate a populației a fost extrem de grav afectată:

- Înfometarea populației prin “raționalizarea alimentației” și cartelarea alimentelor de bază (carne, făină, ouă, unt, zahăr, ulei etc.);
- Neacordarea frecventă a asistenței medicale de urgență în cazul persoanelor în vârstă;
- Oprirea intenționată a căldurii și lipsa cronică a apei calde în blocurile de locuințe;
- Oprirea intenționată a energiei electrice, a gazului metan și a apei. De regulă, aceste opriri se făceau frecvent, pe perioade necunoscute și fără o avertizare prealabilă. Menționăm de asemenea că situațiile de reluare a livrării de gaz metan au determinat accidente și cazuri grave de intoxicare cu gaz (unele soldându-se cu decese).

Menționăm de asemenea că în anii '80 iluminatul public a fost oprit total sau aproape total.

20). Conceptualizarea mizeriei materiale și morale, precum și a fricii, ca instrumente de menținere a puterii comuniste.

Toate formele de reprimare fizică și psihică, toate formele de mizerie materială și morală, menționate anterior în mod explicit sau implicit, au reprezentat tot atâtea mijloace de lezare a demnității umane, de umilință, de dezonorare, de înjosire, de degradare, de terorizare. Toate acestea au sădit în sufletul cetățenilor români frica de sine și frica de semenii, spaima generalizată, disperarea, deznădejdea, exasperarea, sentimentul zădărniceii, neîncrederea în sine și în semenii, suspiciunea față de oricine – colegi, vecini, prieteni și chiar față de persoanele cele mai apropiate. Toate acestea au reprezentat în mod programatic mijloace de supunere și de menținere a puterii comuniste.

21). Masacrarea cetățenilor în timpul Revoluției anticomuniste din Decembrie 1989.

Spre deosebire de toate celelalte țări foste comuniste din Europa în care comunismul a căzut fără nici o victimă, România a fost singura țară în care înlăturarea comunismului s-a făcut cu vărsare de sânge. Populația civilă neînarmată a fost masacrată: peste 1000 de morți și peste 3000 de răniți. Numărul de victime vorbește de la sine despre criminalitatea extremă a regimului comunist din România.

*Fragmentele cuprinse între asteriscuri au fost preluate din volumul Ruxandrei Cesereanu, “Gulagul în conștiința românească” (2005, Editura Polirom).